

Als je van tuinen en tuinieren houdt

GROEI & BLOEI

December 2023

AFDELING ALBLASSERWAARD

ALGEMENE LEDENVERGADERING * PROGRAMMA 2024 * LEZINGEN *
OPBRENGST RABOCLUBSUPPORT * TERUGBLIKKEN

VAN DE VOORZITTER

De winter lijkt een periode van rust, bovengronds althans! Want veel bollen en planten bereiden zich voor op het nieuwe seizoen. Alleen zien we daar nu nog niet veel van. Bij het planten van nieuwe bloembollen en het weer in de grond stoppen van de bollen die ik er vorig jaar (al dan niet per ongeluk) uithaalde zag ik vaak al ver uitgelopen bloembollen. Dan ging ik snel opzij om een nieuwe plek te maken. Want ik ben echt wel een liefhebber van de eerste bloeiende gewassen. Ik kan het niet nalaten om bij Sinterklaas ook bloembollen te vragen. Planten is dan relatief laat maar dat neem ik voor lief. Gelukkig leverde het eerste weekje kou weinig "vorst in de grond" op.

Voor Crocusleden is de winter juist extra werken en genieten. Waar de tuin steeds minder kleur laat zien geven de bloemstukken extra sfeer en kleur. Bovendien is de kerstperiode een uitdaging tot een mooi kerststuk. Zelf een schaal, een paar kerstballen en een Amaryllisbol meebrengen, de rest wordt verzorgd. Het levert weer een mooi resultaat op dat het tot nieuwjaar uit houdt.

Ook voor het bestuur is de winterperiode geen rustperiode, het nieuwe programma moet voorbereid worden, de ledenvergadering komt in zicht, verslagen en jaarrekening staan voor de deur dus werk aan de winkel. De uitnodiging en agenda voor de ledenvergadering treft u in dit nummer aan. Doordat Teuny Bakker na veel jaren afscheid neemt per ledenvergadering is er een vacature. Bij deze de oproep u kandidaat te stellen. Vorig jaar dreigden we zonder penningmeester te komen. Gelukkig is Bapke bereid te blijven door wat extra ondersteuning bij het jaarwerk te krijgen. Ze is nu wegens een operatie even beperkt maar hoopt weer snel de oude te zijn. Onze secretaris heeft zich bereid verklaard website en digitale zaken over te nemen. Hetty Bezemer draagt dit over maar zal in het bestuur blijven en zich o.a. op de lezingen te richten. Al met al blijft ons bestuur actief, en op de vacature na, compleet. Daar zijn we erg blij mee want in het afgelopen jaar moest de afdeling Voorne zich helaas opheffen door gebrek aan een bestuursleden.

We kijken met tevredenheid terug op 2023. Mooie lezingen, geslaagde ruilbeurzen, verkoop van Florensisplantjes en een mooie "Opentuinendag". Ook bij de koffieochtenden in de tuinen van de families Hoogeveen en Bogerd waren een succes evenals de open tuinen van de carrousel. Voor de tuinen hadden we doorgaans mooi weer en een lang seizoen. We kijken uit naar 2024.

Ik wens u prettige feestdagen en een heel gezond en kleurrijk 2024

Aart Bogerd

IN DIT NUMMER

ALV + Bloemstukje maken
Opbrengst Rabo clubsupport
Lezing 26 maart
Oproep open tuinen carrousel
Terugblikken
Terugblikken
Terugblik kerstbloemschikken
Programma, Bestuur, Colofon

Blz. 3

Blz. 3

Blz. 4

Blz. 4

Blz. 5

Blz. 6

Blz. 7

Blz. 8

KERSTBOODSCHAP

Hef aan, hef aan een luide zang

Laat al wat leeft het horen

Laat blij het lied door groot en klein

op deze dag gezongen zijn.

Dat Jezus is geboren.

ALV + BLOEMSTUKJE MAKEN

Algemene Ledenvergadering G&B Afd. Alblasserwaard

Datum : dinsdag 27 februari 2024

Locatie : Bibliotheek, Scheldelaan 1, NL-3363 CK Sliedrecht

Tijd : 19.30 – ca. 22.00 uur

AGENDA

1. Opening en goedkeuring van de agenda
2. Goedkeuring en opmerkingen notulen ALV 21-02-2023
3. Jaarverslag 2023
4. Financieel verslag 2023
5. Begroting 2024
6. Verslag kascontrolecommissie 2023
7. Benoeming kascontrolecommissie voor 2024
8. Bestuursmededelingen
9. Huldiging jubilarissen
10. Rondvraag
11. Sluiting
12. Pauze ca. 20.45 uur, koffie of thee mét . . . ?

Na de pauze . . . . . gaan we met z'n allen actief bezig zijn en een leuk bloemstukje schikken. Hiervoor krijgt u te zijner tijd een uitnodiging voor aanmelding, zodat we weten wat we aan bloemen moeten inkopen.

Spoorweg 8a
Hardinxveld - Giessendam
0184 - 616024
www.autobedrijfnaderlof.nl

OPBRENGST RABO CLUBSUPPORT 2023

De Rabobank ondersteunde ook dit jaar weer plaatselijke en regionale verenigingen. Alle leden die lid zijn van Rabo Lek en Merwede konden in totaal 3 stemmen uitbrengen.

Ondanks dat dit jaar heel veel verenigingen inschreven, zijn er toch op onze vereniging veel stemmen uitgebracht.

Voor onze vereniging Groei en Bloei afd. Alblasserwaard heeft dit **€ 445,55** opgebracht. Een prachtig resultaat! Daar zijn we heel blij mee! Het is een mooie aanvulling voor onze clubkas!

Iedereen heel hartelijk bedankt voor het uitbrengen van uw stem!!
En natuurlijk ook grote dank aan de Rabobank voor dit mooie gebaar!

Bestuur van Groei en Bloei afd. Alblasserwaard

OPROEP OPENTUINEN CARROUSEL

Op de rayon vergadering Zuid Holland Zuid is besloten dat de organisatie van de open tuincarrousel vanaf nu overgenomen worden door Leny Waardhuizen. Carla Stas zal haar zo nodig assistenten. Dus vanaf nu kunnen jullie met vragen en aanmeldingen bij haar zijn.

De tuinen voor 2024 liefst al aanmelden in december 2023. Landelijke open tuindag is zaterdag 15 juni.

Laten we er met elkaar een mooi en gezellig tuinseizoen 2024 van maken.

Meld u dus aan bij onderstaande personen.

Leny van Waardhuizen

E-mail:

jlvanwaardhuizen@hetnet.nl

Tel: 0181-484872

Carla Stas

E-mail:

carla.stas@gmail.com

Tel: 078-6744528

LEZING 26 MAART

Lezing door Frans van der Graaf.
Planten en dieren om de vijver.

Bibliotheek Scheldelaan 1, 3363 CK Sliedrecht.
Aanvang 20.00 uur, Leden gratis, niet leden € 3,00.

- Ontwerp
- Beplantingsplan
- Realisatie
- Onderhoud

Garden Inspirations

Ontwerp en realisatie van tuinen

Gruttostraat 15, 3362 PA Sliedrecht.
Tel; 0184-423477/Mob. 06-405 16405

www.gardeninspirations.nl

WELKOM NIEUWE LEDEN

Mevr. M. Timmerman

Mevr. I. van der Sman

Mevr. M. Broekhuizen-Walraven

Mevr. A. Verweij

W. Verweij

Dhr. J. Langerak

Mevr. de Bruin

Giessenburg

Sliedrecht

Hardinxveld-Giessendam

Sliedrecht

Alblasserdam

Sliedrecht

Sliedrecht

Als iemand zijn e-mailadres nog niet heeft doorgegeven, dit dan graag alsnog mailen aan:
aliestout@kpnplanet.nl

TERUGBLIK LEZING DE EETBARE TUIN

De aanwezigheid van 27 personen gaf wel aan dat het motto "**de eetbare siertuin**" veel mensen aanspreekt. Zelden was de opkomst voor een lezing zó hoog. Natuurlijk speelt de gezellige locatie van de bibliotheek hierin ook een rol. **Marie José Meertens** liet ons de mogelijkheden zien hoe we nu al kunnen genieten van diverse soorten **groenten, kruiden** en **eetbare bloemen** in onze tuin.

Marie-José nam o.a. met ons de spelregels door van het combineren van eetbare siergewassen. Aan bod kwamen bodemverzorging, kiezen van geschikte soorten en de combinaties die werken en die niet werken en waarom. Natuurlijk zijn er ook veel voorbeelden om je tuin in te richten. Wanneer je op deze manier werkt, geniet je niet alleen van alle moois en lekkers dat je tuin biedt, maar draag je ook bij aan biodiversiteit.

Een moestuin is natuurlijk best wat werk, maar wat geeft meer voldoening dan tegen etenstijd de tuin in lopen en daar kiezen wat er op tafel komt? Wanneer je in je moestuin een plaatsje vrij maakt voor bloeiende planten trek je vlinders, bijen en andere nuttige insecten aan die de gewassen bestuiven en helpen om je tuin gezond te houden. Snijbloemen en kruiden passen heel goed in de moestuin. Zeker wanneer je soorten plant die schadelijke insecten weren of samenwerken met het bodemleven.

Natuurlijk heeft niet iedereen de ruimte of gelegenheid om een echte moestuin aan te leggen. In de siertuin is gelukkig ook het een en ander mogelijk door allerlei smakelijke soorten groenten en fruit te planten die zelfs een behoorlijke opbrengst kunnen hebben. Dat kan tussen de bestaande beplanting, maar met potten en bakken is ook van alles mogelijk. Al met al was het een leerzame avond, die afgesloten werd door verloting van een aantal, en hoe kan het ook anders: eetbare planten.

TERUGBLIK KOFFERBAKRUILBEURS

Onze traditionele kofferbakruilbeurs werd natuurlijk weer op de bekende locatie op het parkeerterrein bij Glas & Verf Van Es aan de Sportlaan in Sliedrecht gehouden. Het weer was gelukkig veel beter t.o.v. de nogal nat verlopen voorjaarskofferbakruilbeurs. Om exact 18.30 uur was Aart Bogerd klaar met het aftellen en opende (de hoeveelste?) kofferbakruilbeurs

Zoals altijd was het weer een gezellig samenzijn met leuke gesprekken en het delen van kennis over tuinieren en stekken. Onder het genot van koffie of thee met natuurlijk wat te snoepen, vond er een levendige ruilhandel plaats. Naast de vele bekenden, die vrijwel altijd aanwezig zijn hebben we ook aan aantal niet-leden kunnen begroeten.

Hoewel we het een kofferbakruilbeurs noemen, neemt het aantal deelnemers wat **op de fiets** komt langzamerhand toe.

Wellicht moeten we, wanneer deze tweewielers de overhand gaan krijgen erover nadenken om de naam "kofferbakruilbeurs" te wijzigen in "bagagedragerruilbeurs".

Een uurtje later was het grootste gedeelte van de planten van eigenaar gewisseld en ging men met nagenoeg net zo veel weer naar huis als waar men mee gekomen was. We kunnen in ieder geval terugkijken op een gezellige en geslaagde avond!

TERUGBLIK TWEEDE KOFFIEOCHTEND

Voor de tweede keer organiseerde onze vereniging een koffie-ochtend. Dit maal waren we te gast bij Frida en Aart Bogerd in Giesenburg. De langtermijn weersvoorspelling zag er weliswaar niet zo rooskleurig uit, maar op de dag zelf bleek het fantastisch weer te zijn met een lekkere temperatuur, zodat we buiten van een kop koffie konden genieten. Hoewel maar 9 leden zich hadden aangemeld, kwamen boven verwachting het dubbele aantal belangstellenden opdagen om een kijkje in de tuin te nemen. Op het ruime terras was echter voor iedereen wel een plaatsje te vinden.

Zoals gewoonlijk was er voldoende gespreksstof, zowel aan de koffietafel als ook later tijdens het bezichtigen van de tuin, die ruim genoeg was om de diverse groepjes aanwezigen kwijt te kunnen. De grote variëteit aan planten deed vaak vragen over de herkomst oprijzen. Kon niemand hier duidelijkheid in brengen, dan bracht de app "plantnet" wel uitkomst.

Een bijzondere boom die we konden bewonderen was de Clerodendrum trichotomum (pindakaasboom). Deze heeft zijn grappige naam te danken aan zijn geur. Wanneer de bladeren tegen elkaar worden gewreven komt er een pindakaasgeur vrij. Niet vanwege deze geur, maar vanwege zijn bloesem is de boom geliefd bij bijen!

Omdat de bloei pas laat in augustus en september is, waren we er op het juiste moment! De bloesem ruikt overigens niet naar pindakaas, maar zoet naar oranjebloesem. Daarna verschijnen er felblauwe bessen in een sierlijk roze kransje. De vruchten van de boom zijn niet eetbaar. De groeischeuten en het jonge blad echter wel! Die zijn erg gezond en kunnen worden geroerbakt.

Hoe snel zo'n gezellige ochtend dan voorbij is. Bijna twee uur later moesten we al weer afscheid nemen van onze gastgevers. Als dank verrasten we deze met een mooie bosbloemen en konden we terugkijken op een wederom interessante en gezellige koffie-ochtend.

Terugblik lezing natuureservaat Kampina

Dat hij een bekende is op natuurgebied en aantrekkelijke lezingen kan geven, bleek wel uit de aanwezigheid van 28 belangstellenden. Vanzelfsprekend heeft de gezellige locatie in de bibliotheek hierin ook een belangrijk aandeel. Jan Trapman liet ons gedurende twee maal drie kwartier genieten van zijn kennis over - en de prachtige opnamen van - het natuureservaat Kampina.

Jan Trapman vertelde dat de vennen in Kampina tegenwoordig alleen nog maar worden gevoed door regenwater, waardoor in de loop der jaren een zeer voedselarm milieu is ontstaan. Langs de randen staan er planten als Klokjesgentiaan en Beenbreek, maar ook kleine vleesetende planten als Zonnedauw die kleine insecten kunnen verteren. De vennen zijn rijk aan verschillende soorten libellen en vlinders waarvan we dan ook verrassend veel soorten tegenkomen. Vroeg in de ochtend zijn er ook ijsvogeltjes en rood wild te spotten.

Natuurlijk ontbrak in de lezing ook de kleurrijke bonte specht niet. Maar naast vogels, dieren en insecten, kwamen ook vele paddenstoelen aan bod. In het najaar zijn daarvan vele soorten te bewonderen, die op de voedselarme zandgronden bijzonder goed gedijen.

Zoals gebruikelijk zijn de avonden van G&B in twee blokken van elk drie kwartier verdeeld. In de pauze is er dan tijd om even van een kop koffie of thee te genieten. Deze keer had Hetty Bezemer voor een eigengebakken traktatie gezorgd, die gretig aftrek vond. Iedereen heeft genoten van deze leerzame en interessante avond, die om 21.45 uur werd afgesloten.

TERUGBLIK LEZING PASSIE VOOR PIOENEN

De opkomst met 16 personen was deze keer wat aan de magere kant. Of de verkiezingen van de volgende dag hierin parten hebben gespeeld of dat men heeft gedacht "wat valt er nu over Pioenen te vertellen?" blijft de vraag. Voor wat betreft dit laatste komen degenen die verstek hebben laten gaan bedrogen uit. Ruud Warmerdam, de **4e generatie met 100 jaar ervaring** in Pioenen, heeft de aanwezigen in een zeer interes-sante lezing meegenomen door zijn land van Pioenen, waarin hij vertelde wat er also komt kijken bij het kweken van Pioenen.

Warmerdam Paeonia kent in de kwekerij twee verkooplijnen, die van de **snijbloemen** en die van de **wortelstokken** (ook wel wortels genoemd). De Pioen wordt vanaf het zaadje, helemaal in eigen beheer opgekweekt. Pas na drie á vier jaar is het zover dat er snijbloemen kunnen worden geoogst. Een volgroeide wortelstok kan wel tot 20 bloemen voortbrengen. Het oogsten is in het voorjaar zo rond de maand mei, afhankelijk van het weersverloop. Hoewel er in totaal wel **800 verschillende soorten Pioenen** zijn, worden er 20 soorten voor de verkoop als snijbloem gekweekt. Niettemin zijn deze twintig soorten goed voor de verkoop van **150.000 tot 200.000** stelen per jaar. Ondanks deze grote aantallen worden alle werkzaamheden voornamelijk in familieverband uitgevoerd.

Het kweken van wortelstokken is een volledig andere discipline. In de wortels zitten namelijk concentraties polyfenolen, een chemische plantenstof die rottingsprocessen tegengaat. Worden de wortelstokken uit de grond verwijderd, dan zullen altijd niet verwijderbare deeltjes van de wortels achterblijven. Deze zijn er de oorzaak van dat nieuwe kweek van wortels op die plekken nadelig wordt beïnvloed en eigenlijk niet mogelijk is. Er wordt dus steeds weer op nieuwe landerijen met nieuwe kweek van wortelstokken aangevangen. Net als de Pioenen worden de wortelstokken over de gehele wereld verkocht, waarvan de aantallen wel tot 50.000 stuks oplopen.

Pioenen hebben een **sterk genezende kracht**. Al **meer dan 2000 jaar** worden pioenwortels voor medicinale doeleinden gebruikt en worden voor de behandeling van een breed scala aan aandoeningen toegepast, zoals het verminderen van zwellingen, het verlichten van pijn, het voorkomen van epileptische aanvallen en het reguleren van menstruatiebloedingen. Brouwsels van pioenwortels werden ook gebruikt als kalmerend middel, pijnstillend en om de transpiratie onder controle te houden. Tot op de dag van vandaag worden Pioenen nog steeds in vooral de traditionele Chinese geneeskunde gebruikt. De westerse geneeskunde onderschat de natuurlijke geneeskundige werking van Pioenen nog immer. De heerlijke geur van vele pioensoorten wordt tot op de dag van vandaag nog steeds gebruikt om de meest exclusieve parfums te maken. Aan het einde van de avond bestond de mogelijkheid om een aantal van de door Ruud Warmerdam meegenomen wortelstokken te kopen. Al met al was het een zeer interessante en leerzame avond, die onderbroken werd door een koffiepauze waarin iedereen werd verrast door een lekkere door Teuny gebakken traktatie

TERUGBLIK KERSTSCHIKKEN

Woensdagavond 6 december op de verjaardag van de Sint, vond in de Bieb de op één na laatste Crocus-bloemschikavond van dit jaar plaats. Met de extra aanmeldingen hadden we een complete groep van 30 enthousiaste personen.

Een aantal actieve vrijwilligers hadden de tafels zo opgesteld dat iedereen een zitplaats had en alle benodigdheden al klaar lagen. Door de vele kleurrijke materialen kwam men al snel in kerststemming; de geurende Nordman-takken droegen daar zeker aan bij.

Zoals het in de Sint periode betaamt, ontbrak de speculaas niet tijdens de koffie- en theepauze. In de loop van de avond ontstond onder de bezielende begeleiding van Marcel een prachtig geheel waarin ook ruimte was voor eigen inspiratie. Na afloop ging iedereen voldaan én met een mooi bloemstuk naar huis. Ook op 13 december hebben we een kerstbloemschikavond gehad, met maar liefst 11 extra aanmeldingen.

Indien onbestelbaar retour: Peulenlaan 65, 3371 XH Hardinxveld-Giessendam

PROGRAMMA ALBLASSERWAARD

27 feb ALV+bloemstukje maken

26 maart Lezing: Planten en dieren
rond de vijver

6 mei Kofferbakruilbeurs

juni Koffieochtend

15 juni Open tuinendag

17 september Lezing: Rijkdom in je
achtertuin

24 september Kofferbakruilbeurs

15 oktober Lezing: Dutch wave

26 oktober Lezing: Hoe hard is
winterhard

4 en 11 dec. kerstbloemschikken

www.alblasserwaard.groei.nl
FB Groei en Bloei Alblasserwaard

PROGRAMMA GORINCHEM
www.gorinchem.groei.nl

Kijk ook eens op andere websites
van Zuid-Holland-Zuid

AFDELINGSBESTUUR GROEI EN BLOEI EN CROCUS

VOORZITTER

Aart Bogerd, Tel: 0184-659057
E-mail: bogerd.aart@gmail.com

SECRETARIS en WEBMASTER

Martin Romeijn, Tel: 0184-410908
E-mail: j.romeyn1@chello.nl

PENNINGMEESTER

Bapke Adriaanse, Tel: 06-44655878
E-mail: bapke01@kpnmail.nl

LEDENADMINISTRATIE, REDACTIE en SECRETARIAAT CROCUS

Alie Stout, Tel: 0184-612224
E-mail: aliestout@kpnplanet.nl

BESTUURSLID

Hetty Bezemer
E-mail: hettybezemer@solcon.nl

BESTUURSLID en FACEBOOK BEHEERDER

Teuny Bakker, Tel: 0184-616028
E-mail: teuny.bakker@hetnet.nl

BESTUURSLID

Hanni Ebbink, Tel: 06-20120970
jm.ebbink@icloud.com

COLOFON

LEDENADMINISTRATIE

Alie Stout, Tel: 0184-612224
Peulenlaan 65, 3371 XH Hardinxveld-
Giessendam
E-mail: aliestout@kpnplanet.nl

WEBSITE

www.alblasserwaard.groei.nl
info@alblasserwaard.groei.nl FB
Groei en Bloei Alblasserwaard

BANKGEGEVENS

NL50RABO0107175037 BIC
RABONL2U
t.n.v. K.M.T.P. Afd Alblasserwaard

AFMELDEN "CROCUS"

Indien u door omstandigheden
niet aanwezig kunt zijn en niet
voor vervanging kunt zorgen,
dan kunt u dit voor 12.00 uur
melden aan ons bestuurslid Alie
Stout.

ADRESWIJZIGINGEN EN OP- ZEGGINGEN VOOR 1OKTOBER

Groei & Bloei, Postbus 485,
2700 AL Zoetermeer
of per E-mail: leden@groei.nl
Opzeggen bloemschikclub
"Crocus" bij Alie Stout.

NIEUWSBRIEF

Deze nieuwsbrief verschijnt in
maart, juni, september en
december.

Redactie: Alie Stout

SLUITINGSDATUM KOPIJ:
28 FEBRUARI 2024